

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta/ky: Veronika Fejtová

Název bakalářské práce: Restaurování malby na papírové podložce *První mezinárodní letecká výstava v Praze* a malby na papírové podložce *Škola smrti*

Studijní obor/specializace: Obor: Restaurování a konzervace děl hmotného kulturního dědictví/ Specializace: Umělecká a umělecko-řemeslná díla na papírových, textilních, pergamenových podložkách a polychromované objekty z papírmašé

Vedoucí práce: MgA. Jiří Pečinka

Jméno a příjmení oponenta/email: MgA. Lucie Živná/ zivna@muzeumprahy.cz

Naplnění zadání práce

Zdůvodnění: Studentka splnila zadání bakalářské práce, zejména v první části zaměřené na průzkum a restaurování plakátu k *První mezinárodní letecké výstavě v Praze*. Tato část svým rozsahem dokonce zadání překročila. Pozitivně hodnotím především rozsáhlou část věnovanou kulturně-historickému průzkumu a podrobnou restaurátorskou dokumentaci. Mírně tím však utrpěla následující část týkající se díla „*Škola smrti*“, kde se průzkum částečně opírá o práce předchozích studentů. To je u kulturně-historického průzkumu pochopitelné, méně však v případě chemicko-technologického průzkumu. (Samozřejmě je otázkou školy, zda by umožnila samostatné provedení dalšího chemicko-technologického průzkumu.)

A B C D E F

Odborná úroveň práce

Zdůvodnění: Restaurátorský záměr a dokumentace jsou u obou maleb vedeny velmi podrobně a svědomitě. Jsou srozumitelné a přehledné. Pozitivně hodnotím pečlivý průzkum za různých druhů osvětlení. Řemeslná úroveň zpracování je podle fotografií velmi dobrá. Drobné komplikace během zásahu jsou běžné, studentka na ně reagovala kriticky a snažila se je řešit. U některých dílčích kroků restaurátorského postupu by však bylo vhodné lépe zdůvodnit volbu či nastínit možné alternativy.

A B C D E F

Metodická úroveň práce, kvalita práce s literaturou a prameny

Zdůvodnění: Metodika je zde rozsáhlá a podrobně popsána. Kladně hodnotím také širokou škálu zdrojů, které jsou v práci využity, včetně české i zahraniční literatury a konzultací s odborníky.

Problematicky však vnímám zejména práci s výsledky chemicko-technologických analýz, které patrně proběhly spíše z důvodu naplnění formálních požadavků restaurátorského záměru, což vedlo v obou případech k chybám v restaurátorských dokumentacích. Jako menší chybu (ale s větším dopadem) hodnotím vznik bílých zákalů při restaurování díla „Škola smrti“. Při důkladném prostudování závěrů chemicko-technologické analýzy by bylo možné tento problém předpokládat, protože byla identifikována přítomnost mosazného prášku. Předpokládám však, že šlo o opomenutí. Druhou, formálně závažnější chybou je zcela nesprávná interpretace výsledků analýzy pojiva plakátu k *První mezinárodní letecké výstavě v Praze*, kde studentka přítomnost bílkovin interpretuje jako kvaš, pravděpodobně ve snaze potvrdit dřívější domněnku. V případě nejistoty ohledně interpretace by bylo vhodné závěry konzultovat s technologem nebo s literaturou.

A B C D E F

Formální úprava bakalářské práce a její jazyková úroveň

Zdůvodnění: Práce je po formální stránce přehledně strukturovaná, s jasně oddělenými kapitolami a logickým členěním textu. Vizuální doprovod je kvalitní a vhodně doplňuje popisované postupy.

Text je v převážné části psán spisovným jazykem a snaží se o odbornou terminologii odpovídající restaurátorské praxi. Pro příště by bylo vhodné se vyvarovat používání archaismů („proniknuvším“, „vzniknuvší“), neologismům („adování“) a dbát na správný pravopis cizích slov („fragmentální“/fragmentární). Úroveň práce by pozvedlo také používání kratších vět.

Citace jsou formálně uváděny v souladu s běžnými citačními normami a práce obsahuje seznam použité literatury. Menší chyba vznikla při citování normy ISO 11799 z literatury – správně by měla být citována přímo norma, nikoli pouze autor dané publikace. Navíc tato norma v současnosti není platná. Kapitola 5.5.2 **Další plakáty z podobných akcí** je odborně

a stylisticky na výrazně vyšší úrovni než zbytek textu. V případě, že se nejedná o autorskou myšlenku, bylo by vhodné ji doplnit o citace.

A B C D E F

Další připomínky/dotazy

V případě restaurování plakátu na leteckou výstavu došlo pouhým sejmutím díla z překližky a následným čištěním k posunu pH z hodnoty cca 5,5 na 7,5, aniž by bylo dílo odkyseleno. To považuji za velmi neobvyklé. Podobně na druhém restaurovaném díle „Škola smrti“, přestože šlo o silně degradované dílo navíc z nekvalitního papíru, bylo naměřeno pH cca 7,2. Byla správně kalibrovaná elektroda pro měření pH? Nebylo možné tato zjištění ověřit?

Kapitoly popisující různé koncepce restaurování (konzervátorský vs. rekonstrukční přístup) evidentně plní formální požadavek na diskusi, ale závěry vycházejí spíše z osobního názoru než ze záměrů zadavatele. V jakém případě by bylo vhodnější přistoupit ke konzervátorskému řešení a v jakém k rekonstrukčnímu? Proč byla do konzervování zařazena fixace barevné vrstvy a ne odkyselování?

Postrádám jednoznačnější odůvodnění použití Evolonu i v případě druhé malby „Škola smrti“. Jaké další možnosti byly diskutovány a proč byly zamítnuty?

Jaká platí v současnosti doporučení pro dlouhodobé uložení papíru z hlediska relativní vlhkosti?

Závěrečné hodnocení oponenta

Zdůvodnění:

Práce prokazuje vysoké nasazení autorky, pečlivý přístup k dokumentaci a schopnost propojit restaurátorský zásah s kulturně-historickým kontextem restaurovaných děl. Silnou stránkou je rozsáhlý a kvalitně zpracovaný průzkum v případě plakátu k První mezinárodní letecké výstavě a řemeslná úroveň restaurování doložená fotografiemi. V práci je patrná snaha opírat rozhodování o výsledky analýz, i když jejich interpretace a aplikace do praxe místy vykazuje nedostatky.

Formální stránka je převážně dobrá, s jasnou strukturou a kvalitním obrazovým

doprovodem, jazyková úroveň je v pořádku. Některé kroky restaurátorského postupu by si zasloužily lepší zdůvodnění a pevnější vazbu na provedený průzkum.

Tyto nedostatky ale považuji na úrovni bakalářské práce za běžné a nijak nesnižují její celkovou kvalitu. Silné stránky jednoznačně převažují a práce splnila zadání. Proto ji doporučuji k obhajobě.

A B C D E F

Pro hodnocení použijte následující stupně

A	B	C	D	E	F
výborně	výborně mínus	velmi dobře	velmi dobře mínus	dobře	Nevyhověl (nelze doporučit k obhajobě)

V Praze

Datum: 12.8. 2025

Podpis oponenta: